

Kinderchirurgie

Dilateren (oprekken) van de anus; instructie voor ouders

In deze instructie krijgt u informatie over het dilateren (oprekken) van de anus.

Uw kind is geboren met de aandoening Anorectale malformatie (ARM), hiervoor heeft u de folder “Anusatresie (anorectale malformatie) gelezen op: <https://www.amsterdamumc.nl/nl/patienteninformatie/anusatresie-anorectale-malformatie-1.htm>

Als er sprake is van een vernauwde anus wordt de anus dagelijks opgerekt met een Hegar. Ook na het aanleggen van een nieuwe anus is het belangrijk om de anus op te rekken zodat deze soepel en breed genoeg blijft om ontlasting te kunnen lozen.

Dit is nodig omdat elk litteken de neiging heeft te krimpen en dus te vernauwen. Dit kan worden tegen gegaan door de eerste maanden dagelijks de anus op te rekken met een Hegar. De maat van de Hegar wordt volgens een vast schema geleidelijk aan verhoogd tot de maat die bij de leeftijd van het kind past. In deze folder leggen we de handeling van het dilateren (oprekken) van de anus uit en zal de verpleegkundige samen met u de handeling uitvoeren bij uw kind, totdat u er voldoende vertrouwen in heeft om de handeling zelfstandig uit te voeren.

Oprekken van de anus

Voor het oprekken wordt een Hegar gebruikt. Dit wordt ook wel dilatator of bougie genoemd. In deze folder spreken we over Hegar.

Algemeen/ voordat u begint

- De eerste keer zal de kinderchirurg zelf dilateren en bepalen met welke maat Hegar er begonnen wordt en wat de eind maat moet zijn.
- De kinderchirurg spreekt af hoe vaak er per dag gedilateerd moet worden (meestal 1 á 2 x per dag).
- Het dilateren kan het beste als uw kind ontspannen is, dus niet vlak voor een voeding wanneer uw kind hongerig is.
- Voer de handeling bij voorkeur met 2 personen uit. Zo kan één persoon de handeling uitvoeren en de andere kan zich richten op het kind.
- Zorg dat de Hegar op lichaamstemperatuur is door deze in een bakje met lauwwarm water te leggen gedurende enkele minuten. Controleer daarna op de binnenzijde van uw pols of de Hegar de juiste temperatuur heeft.
- Hegar tot achter de vernauwing of kringspier inbrengen.
- Indien er meerdere maten gebruikt worden dan inbrengen van klein naar groot (oplopende getallen).

- Bij ontslag krijgt u de Hegars mee. Deze geeft u terug op de polikliniek wanneer ze niet meer nodig zijn om te gebruiken.
- Wanneer u of uw kind een pinda allergie heeft, is er geen bezwaar om zoete olie te gebruiken indien deze medicinaal geraffineerd is. Tevens kan zonnebloemolie of glijmiddel op waterbasis gebruikt worden.

Wat is er nodig?

1. Hegar
2. Luier
3. Zoete olie (evt. Zonnebloemolie/ Glijmiddel)
4. Bekertje/ bakje

Uitvoering

1. Handen wassen en drogen.
2. Leg uw kind op de rug op de luier.
3. Verwarm de Hegar in een bakje met lauwwarm water en controleer de temperatuur op de binnenzijde van uw pols.
4. Leg de Hegars in een oplopende volgorde klaar, zodat je ze makkelijk kan pakken.
5. Dip de Hegar in de zoete olie (evt. Zonnebloemolie/ glijmiddel).
6. Breng de Hegar rectaal in met een scheppende beweging, voorbij de vernauwing of kringsspier. Het dikke gedeelte van de Hegar moet zich in de anus bevinden.
Bij weerstand door persen even stoppen en dan weer verder gaan.
7. Houdt de Hegar gedurende 10 seconden vast en laat uw kind deze zelf uitpersen.
8. Deponeer de Hegar in het bekkentje.
9. Handen wassen en drogen.
10. Maak de Hegar huishoudelijk schoon met zeep en water.

Mogelijke problemen bij dilateren

De Hegar wil niet in de anus

Wanneer de door de kinderchirurg voorgeschreven maat Hegar niet lukt om in te brengen, probeer dan nogmaals de Hegar die een maat kleiner is, in de anus in te brengen. Laat deze vervolgens minimaal 10 sec zitten. Als dit lukt probeer dan nogmaals de maat Hegar die eerst niet lukte. Indien er nog steeds weerstand wordt gevoeld, niet door duwen, stop de handeling en neem contact op met de kinderchirurg/ verpleegkundig specialist.

Bloeden na het dilateren

Dit kan de eerste paar keer na het dilateren voorkomen, dit kan geen kwaad. Het is niet de bedoeling dat dit altijd het geval blijft. Door het inbrengen van de Hegar kan er een lichte irritatie van het slijmvlies ontstaan. Indien bloeden heviger wordt of niet stopt neem dan contact op met de kinderchirurg/ verpleegkundig specialist.

Uw kind blijft persen/huilen waardoor het dilateren niet lukt

Probeer tussen het huilen door als uw kind even inademt, de Hegar voorzichtig in te brengen. Tijdens het inademen ontspant uw kind de anus.

Het dilateren lukt het beste als uw kindje ontspannen is zoals na een badje en niet vlak voor een voeding.

Gelieve niet direct na de voeding i.v.m. spugen.

Bij het uitvoeren van de handeling zijn bij voorkeur 2 verzorgers aanwezig. Zo kan bijvoorbeeld één verzorger de handeling uitvoeren en de andere verzorger kan zich op het kind richten. Biedt het kind afleiding door positieve prikkels zoals kriebelen, kussen, grapjes maken enz. Probeer hier een vast ritueel van te maken, maar maak het ritueel niet te lang.

Als het dilateren desondanks toch niet lukt, belt u dan het ziekenhuis voor overleg:
Kinderchirurgie polikliniek: Deze polikliniek bevindt zich in Amsterdam UMC, locatie AMC
Deze polikliniek is geopend van maandag tot en met vrijdag van 08.30 tot 17.00 uur
Telefoonnummer: 020 - 566 8000 Vraag naar de verpleegkundig specialist kinderchirurgie of dienstdoende assistent kinderchirurgie.

Oudervereniging voor kinderen met anusatresie

U kunt voor meer informatie, voor ondersteuning en voor het uitwisselen van ervaringen terecht bij de oudervereniging voor kinderen met anusatresie (anorectale malformatie):

Vereniging Anusatresie,

Postbus 78,

1270 AB Huizen

Tel: 035-5233782

info@anusatresie.nl

www.anusatresie.nl

Bronvermelding / literatuur

- Boek: Waar is de uitgang, ISBN 978-90-822929-0-9, NUR 876

Verwijzing naar folder: [Anusatresie \(anorectale malformatie\)](#)

Verwijzing naar folder: [ARM spreekuur](#)